

SVERIGES RUNINSKRIFTER

UTGIVNA AV

KUNGL. VITTERHETS HISTORIE OCH ANTIKVITETS AKADEMIEN

ANDRA BANDET

ÖSTERGÖTLANDS RUNINSKRIFTER

GRANSKADE OCH TOLKADE

AV

ERIK BRATE

STOCKHOLM

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

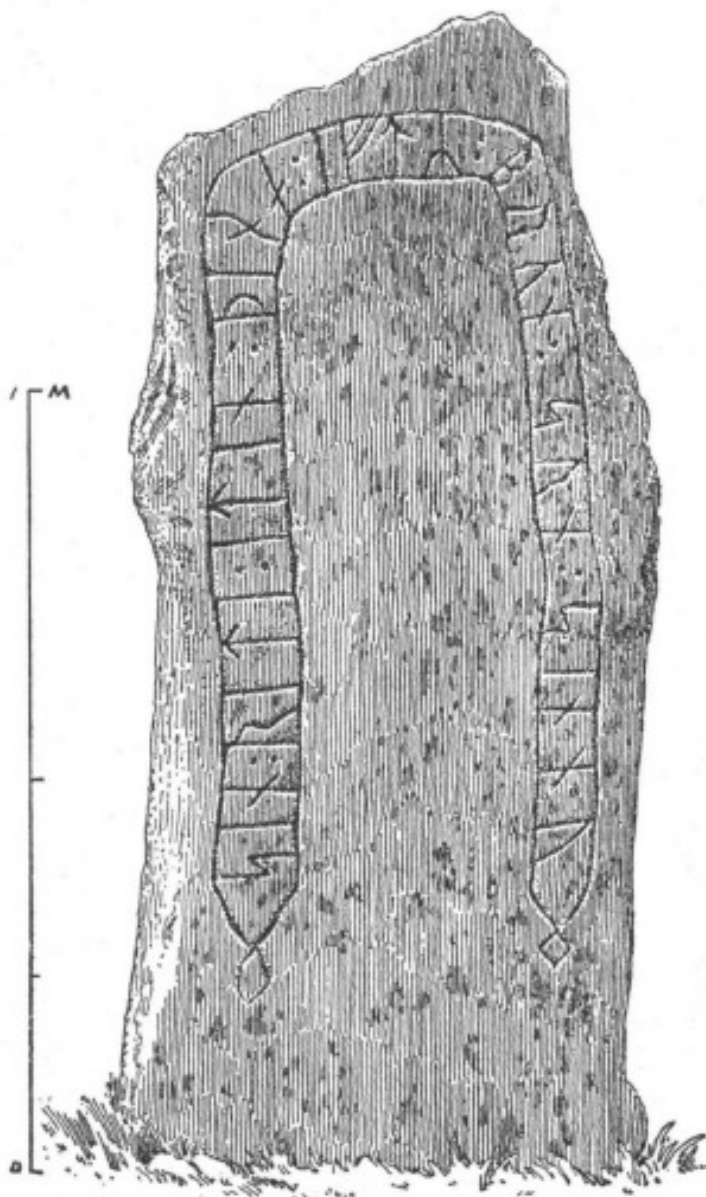
1911
[111410]

21. Ingelstad, Kuddby sn, Björkekind's hd.

Pl. VI. Fig. 2.

Litteratur: C. F. Nordenskjöld, *Reseber.* 1874, III, s. 65, teckning; E. Ihrfors, *Ostrog. sacra*, s. 33, teckn.

Runstenen upptäcktes 1874 vid dikesgrävning nordost om gården och söder om en på gårdet uppförd lada, i vars närhet sannolikt farväg fordom varit. Stenen var liggande i

2. Ög. 21. Ingelstad.

jorden, så att inskriftsidan syntes, låg därefter en tid i ett stenröse men restes 1891 på en berghäll på norra sidan av byggningen i Ingelstad.

Ämnet är gråsten. Höjden är 1,55 m, bredden vid ristningens slut nedtill 68 cm, vid tvärslingan upptill 53 cm. Ristningen är synnerligen djup. Slingans bredd 7—10 cm.

Runorna äro följande:

sin : riti : itin : pina : iftr : brun : sun : sinnu

5 10 15 20 25 30

Ristningen **sin** för ett mansnamn i nom. eller ack. sg. förekommer utom här i fyra inskrifter: L. 1214 Nömme, Smål., där namnet förekommer som ack. sing., L. 735 Våppeby, Uppl., Ög. 32 Å och Ög. 170 Ösby, vartill kommer **sen** L. 1250 Skaftarp, Smål., **san** B. 691, L. 814 Gerstadberg, Södm., och möjligen **sain** B. 143, L. 367, D. II, 2 Frösunda, Uppl., av mig undersökt 1901. Sannolikt synes, att i dessa få fall en runa blivit utelämnad och att ettdera av de synnerligen vanliga namnen Sven eller Sten är åsyftat. Å Ög. 81 Högby tyckes samma ord förekomma i ack. sg. som tillnamn: **eftir asur · sen · mupur · brupur · sin** · men är väl icke likartat. I avseende på Ög. 32 finnes verkligen anledning att antaga **sin** stå för **suin**, se Ög. 32. I de skrivna urkunderna förekommer emellertid ingen motsvarighet till denna ristning, och även detta talar för antagandet, att t. ex. Sven avses.

Ristningen **itin** för 'sten' förekommer D. II, 42 (B. 161, L. 387) Vible, Sollentuna hd, Uppl., Ög. 117 Slaka. Då den senare ristningen hör till Rökstensgruppen, ligger det nära att betrakta **i** som en förlängning av Rökstenens **s**-runa. I något sammanhang med detta beteckningssätt stå väl också ristningarna **istain** D. I, 106 (L. 739); D. II, 33 (B. 147, L. 380) Råstad, Sollentuna hd, Uppl.; B. 104, L. 418 Hammarby, Vallentuna hd, Uppl.; B. 1084, L. 998 L. Kyringe, Björksta sn, Y. Tjurbo hd, Västml.; **istin** B. 642, L. 722, D. I 86 och B. 641, L. 723, D. I 85 Klistad, Vårfrukyrka sn, Åsunda hd, Uppl.

Av namnet *Brun* anför Lundgren, *Personnamn* s. 38, även biformen *Bron* och anser, att namnet har kort vokal samt uppkommit genom förkortning av namn på *Brun-* (*Bryn-*), såsom *Brunulf*, *Brunvidh*.

Mellan **sin** och **nu** finnes intet skiljetecken, men upprepningen av **n** måste innebära, att **nu** är ett nytt ord. Då adv. 'nu' icke passar till pret. 'reste', torde **nu** vara förkortad ristning för **nu(tan)** ack. sg. mask. av adj. isl. *nytr* 'nyttig, som er til Gavn eller Nytte', fsv. *nyter* 'brukbar; duktig, hurtig', som stundom i minnesskrifter tillägges som hedrande benämning, t. ex. **fapur : sin : nytan** B. 716, L. 917; **miuk nutan trik** L. 640, D. II, 25; **buta : nutan** Ög. 105, Kärna.

Översättning: Sven (?) reste denna sten efter Brun, sin hurtige son.